

TEEMA

Veri

Uusia näkymiä verensiirtolääketieteeseen

► Sana ”veri” tulee muinaisesta suomalais-ugrilaisesta kanta-kielestä, veren kanssa on oltu läheisissä tekemisissä aina. Veri tuntuu vuotavan ja hurme huppelehtavan miltei jokaisessa Kalevalan runossa. Nyky-anestesiologin suhde vereen on käytännönläheinen: punasolut ovat ylivoimaisesti useimmin potilaalle annettava allogeeninen kudossiirre.

Tämän Finnanestin teema on verensiirtolääketiede. Aiheeseen pyritään antamaan tuttujen kaavojen, esimerkiksi verensiirron hemoglobiinirajojen, sijaan uusia näkökulmia. Useimmat anestesiologit noudattavat huomaamattaankin patient blood managementin (PBM) toisen ja kolmannen pilarin pääperiaatteita varsin tunnollisesti, mutta anemian varhainen tunnistaminen ja hoito ovat edelleen ongelma. Teemassa käsitel-

lään myös verenluovutusta. Sairaalatyössä pysähtyy harvoin miettimään, mistä käyttämämme verivalmisteet ovat peräisin, ja yllättävän monella terveydenhuollon ammattilaisellakin on virheellisiä käsityksiä siitä, kuka voi (tai ei voi) luovuttaa verta.

Teeman ovat koonneet Minna Ilmakunnas ja Mirka Sivula, jotka hyvän ruoan ääressä pidetyssä palaverissa ideoivat vaivattomasti ainakin kolme kertaa tarvittavan määrän kiinnostavia artikkeliaiheita. Osa niistä jutuista, jotka eivät päätyneet tähän lehteen, nähdään tulevaisuudessa Finnanestissa. Kiitokset toimittajille ja loistaville kirjoittajille! ■

**Minna Ilmakunnas
ja Vesa Kontinen**

”Piäty, veri, vuotamasta, hurme, huppelehtamasta, päälleni pärjäjästä, riuskumasta rinnoillen!
Veri, seiso kuni seinä, asu, hurme, kuni aita,
kuin miekka meressä seiso, saraheinä sammalessa,
paasi pellon pientaressa, kivi koskessa kovassa!

*Verenseisautusloitsu Kalevalan
yhdeksännestä runosta*

Minna Ilmakunnas

Mirka Sivula

Johanna Castrén

Matias Rantanen

Marko Vesänen